

[Gert Petersen.]

re bemærkninger til disse sager, for jeg synes, at alt dette i nogen grad overskygges af det, som skete i onsdags. Vi er nødt til at betragte efterretningstjenesterne, som det jo i sidste ende drejer sig om, også i forbindelse med det her til behandling værende forslag, som en helhed, og i onsdags afslog statsministeren at forsikre tinget om, at en anden af disse efterretningstjenester, nemlig forsvarets, havde overholdt grundlovens bestemmelser. På et spørgsmål herom, der kunne besvares med et ja eller nej, uden at en eneste militær hemmelighed blev røbet, svarede statsministeren faktisk: „Hvad kommer det folketinget ved?“

Nu vel, han henviste lakonisk til ombudsmandens redegørelse. Hvad står der så i den redegørelse? Ja, ombudsmanden oplyste, at han havde stillet sig to spørgsmål: for det første hvem der havde ansvaret for oprettelsen af Kejsergadecentret, og om der var den fornødne finansielle hjemmel dertil, og for det andet om funktionen var i strid med gældende lovgivning. Hvilke svar nåede ombudsmanden så frem til? Sagt i al korthed: hvad det første angår, altså hvem der havde ansvaret for oprettelsen, at han ikke kunne fastslå, hvem der havde det personlige ansvar, dvs. om ministeren, dengang Victor Gram, vidste, at det pågældende knudepunkt blev oprettet. Det har ombudsmanden ikke kunnet finde ud af. Og videre: med hensyn til udgiften i forbindelse med oprettelsen oplyser han, at den ikke fremtræder som en selvstændig post på forsvarets efterretningstjenestes hemmelige budget, men han mener af for mig uransagelige grunde, at sagen alligevel er god nok, og at det hele kan passere.

Hvad det andet angår, om funktionen var i strid med gældende lovgivning, får man ikke noget klart svar fra ombudsmandens side i redegørelsen, men man får en noget kryptisk bemærkning om, at man ikke kan måle knudepunktets aktivitet med samme alen, med samme målestok som den almindelige civile administration. Jeg ved ikke, hvad der menes dermed, det er for mig et uløst mysterium. Det er dunkel tale.

Men dette har regeringen taget til efterretning. Denne redegørelse fra ombudsmanden er også regeringens svar på spørgsmålet, om efterretningstjenesterne har krænket grundloven. Ombudsmanden nævnte ikke grundlo-

ven, hverken da han stillede sine problemer op, eller da han redegjorde for sine konklusioner. En konkret undersøgelse af forsvarets efterretningstjenestes forhold til grundloven er han veget uden om. Det er ombudsmandens sag, men kan regeringen også vige udenom? Er grundloven krænket i forbindelse med Kejsergade? Ombudsmanden tier, forsvarsministeren vil ikke svare her, statsministeren ville heller ikke svare her. Overholdelsen af grundloven er en så rimelig og naturlig ting — eller skulle i hvert fald være det, når det drejer sig om en statslig administrationsgren — at vi andre nu må gå ud fra med sikkerhed, at grundloven er krænket i forbindelse med Kejsergadeaktiviteten. Hvorfor skulle man dog holde grundlovs-overholdelse hemmelig for dette ting?

Der er to ting i denne sag: Dels det reelle, at grundloven åbenbart er krænket, dels det formelle, at tinget ikke kan få oplyst, hvordan en offentlig tjenestegren forholder sig til grundloven. Jeg begriber ikke, hvis ikke statsministeren er flov over dette, hvis han ikke er ilde berørt over dette. Jeg spekulerer over, om statsministeren forstår, hvad denne sag indebærer for folkestyret og for respekten for folkestyret. Vi hører fra statsministerens side mange taler om folkestyret. Han holdt en nytårstale om demokratiets udvidelse, og ikke et øje var tørt. Hvordan er det foreneligt med, at en hel tjenestegren så at sige trækkes ud af demokratiets ansvarsregler og kan krænke grundloven, uden at den valgte folkerepræsentation kan gribe ind af den enkle årsag, at den ikke kan få noget at vide derom?

Statsministeren har også af og til revset ungdommen, fordi den ikke viste tilbørlig respekt for de parlamentariske metoder, men søgte udenomsparlamentariske veje. Men her har jeg ad parlamentarisk vej uden at snage i de militære hemmeligheder, man er så optaget af, søgt en enkel forsikring om, at en bestemt offentlig tjenestegren ikke krænker grundloven, og jeg har ikke kunnet få denne forsikring. Jeg har kunnet få en henvisning til et helt andet dokument, hvor der ikke står noget derom, nemlig redegørelsen fra ombudsmanden. Jeg ved ikke, om statsministeren har fantasi nok til at forestille sig, hvilke konklusioner en i forvejen skeptisk ungdom kan drage heraf. Dette så meget mere som hele denne sag, eller rettere sagerne om efter-